18 ta' Ottubru, 1963.

Imħallfin:

S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C., B.A., LL.D., President.
Onor. W. Harding, C.B.E., K.M., B.Litt., LL.D.
Onor. A.V. Camilleri, B.Litt., LL.D.

Maria Rosa Muscat Baldacchino

versus

Edward Vincenti Kind nomine

Azzjoni Redibitorja — Minn meta jiddekorri t-terminu.

Il-kliem tat-tieni subartikolu tal-art. 1481 tal-Kodiċi Ċivili, indikanti id-"dies a quo" tad-dekorrenza tat-terminu ta' xahar stabbilit mil-liġi, ċioe il-kliem "minn dak in-nhar li seta' jkun li hu jikxef id-difett" għandhom ikunu interpretati fissens li d-"dies scientiae" ma hux dak li fih tiġi notata jew riskontrata rregolarita fil-funzjonijiet tal-attrezz mibjugħ, imma hu inveċe dak li fih jiġi definitivament aċċertat id-difett.

Il-Qorti, rat iċ-ċitazzjoni quddiem il-Qorti tal-Kummerċ tal-Maestà Tagħha r-Reġina li biha l-attriċi — wara li ppremettit li hija xtrat mingħand il-konvenut **washing machine** "Sauter" bil-prezz ta' wieħed u sittin lira (£61) — u li din il-**washing machine** hi talment difettuża li ma tista' qatt tinqeda biha mingħajr l-intervent ta' persuna teknika, li sallum ma rnexxiliex tirranġaha, — u li dan id-difett huwa sostanzjali u qiegħed jirrendi l-magna inadatta għal użu li għalih ġiet mixtrija — Talbet li tiġi *riżoluta* l-imsemmija vendita, u li l-konvenut ikun ikkundannat iħallas u jirrestitwixxi

lilha l-prezz ta' wieħed u sittin lira (£61) ġa minnha imħallas, ammenokke hu ma jippreferixxix jissostitwixxi l-istess washing machine ma waħda ġdida li tkun taħdem effikaċement. Bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-ittra uffiċjali tat-3 ta' Mejju, 1961;

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tal-konvenut, li biha ssottometta li l-ozzjoni kif proposta hija nsostenibili, għaliex il-bejgħ sar taħt garanzija li għada ma skaditx, u għalhekk l-attriċi qatt ma tista titlob ir-risoluzzjoni tal-vendita, — subordinatament, li l-washing machine ma hijiex difettuża.

Rat in-nota ta' eċċezzjonijiet ulterjuri, li biha l-konvenut issottometta li l-azzjoni ma saritx fit-terminu stabbilit fl-art. 1481 (1) tal-Kodiċi Ċivili.

Rat is-sentenza mogħtija minn dik il-Qorti fil-25 ta' April, 1963, biha ġiet akkolta din l-aħħar eċċezzjoni u in konsegwenza ġiet miċħuda t-talba — bl-ispejjeż. Dik il-Qorti kkunsidrat:

Omissis . . . .

Rat fil-fol. 38 in-nota tal-appell tal-attriċi, u fil-fol. 39 il-petizzjoni tagħha, li biha talbet li s-sentenza fuq imsemmija tiġi revokata billi tiġi miċħuda l-eċċezzjoni tal-konvenut nomine, li biha dan issottometta li l-azzjoni ma saritx fit-terminu stabbilit mil-liġi, u billi, għalhekk, tiġi milqugħa t-talba tagħha — bl-ispejjeż kontra l-konvenut appellat.

Rat fil-fol. 59 ir-risposta tal-konvenut appellat, li fiha qal li s-sentenza appellata hi ġusta u timmerita konferma, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-attriċi appellanti.

Trattat l-appell.

Ikkunsidrat;

Fil-fehma ta' din il-Qorti, għal kas preżenti ma hux applikabili l-ewwel subartikolu tal-art. 1481 tal-Kodiċi Ċivili, kif jingħad fl-eċċezzjoni in kwistjoni, fol. 8, imma it-tieni subartikolu, għaliex hu ovvju li żgur li l-attriċi ma setgħatx tiskopri id-difett okkult fil-ġurnata tal-konsenja tal-washing machine.

Inoltri, din il-Qorti hi ta' opinjoni li l-kliem tat-tieni subartikolu fuq imsemmi, indikanti id-dies a quo tad-dekorrenza tat-terminu ta' xahar stabbilit mil-liġi, ċioe il-kliem "minn dak in-nhar li seta' jkun li hu jikxef id-difett", għandhom ikunu nterpretati fis-sens li d-dies scientiae ma hux dak li fih tiġi notata jew riskontrata rregolarita fil-funzjonament imma huwa dak li fieh jiġi aċċertat id-difett. Dan hu partikolarment il-każ fil-biegħ ta' konġenji jew apparati ta' struttura delikata u teknikament komplikata, bħal ma huma washing machines, refrigerators, etc, li llum il-ġurnata saru ta' użu domestiku komuni. Ma hux loġiku li wieħed jirritjeni li, malli x-xerrej jirriskontra xi rregolarita fil-funzjonament, jikkonkludi li din l-irregolarita hi difett, li qed jirrendi l-apparat minnu mixtri mhux tajjeb għal użu maħsub, u li fil-pront jistitwixxi l-azzjoni, imma jidher aktar loġiku li jingħad li, f'kas simili, stante l-possibilita *li si tratta, mhux ta' veru difett, imma ta sempliċi* rregolarita faċilment riparabili, ix-xerrej jirrikorri lill-bejjiegħ,biex dan sija pure taħt il-garanzija li soltu tiġi rilaxxata ma' bejgħa ta' attrizzi simili, jipprovdi għar-riparazzjoni.

Ikkunsidrat:

Hekk ġara preċisament fil-każ in ispeċje. L-attriċi nnotat irregolarita, u avżat lil konvenut nomine, — dan bagħat il-mechanic tiegħu, li wara li għamel dak li deherlu meħtieġ, qal lil attriċi li issa kien kollox għar-regola. Dan l-andirivieni baqa jirripeti ruħu diversi drabi, kif jidher mix-xhieda, mhux kontrastata, tal-attriċi fol. 10, — kull darba il-mechanic jakkorri, kull darba jagħmel tiswija, kull darba jgħid lill-attriċi li issa kien kollox sewwa, u kull darba l-irregolarita fil-funzjonament terġa titfaċċa. B'dan il-mod, l-attriċi, sa ċertu żmien, kienet ġustifikata taħseb li si trattava ta' mankament riparabili li ma kienx għalhekk jirrendi l-washing machine definitivament mhux adatta għal usu maħsub. Fit-3 ta' Mejju, 1961, pero, l-attriċi interpellat lil konvenut uffiċjalment biex dana jieħu lura l-magna u jirrestitwixxi l-prezz jekk ma riedx jatiha waħda ġdida, u hu ġust li jiġi ritenut li kien f'dik id-data li l-attriċi, in vista tal-atteġġament tal-konvenut nomine, li lanqas in risposta għal din l-interpellanzzjoni ma bagħat aktar il-mechanic tiegħu biex jipprova jirremedja għal mankament setgħat taċċerta, u aċċertat li kien il-kas ta' difett, li kien qed jirendi, fil-fehma tagħha, inservibili dik il-washing machine, u l-azzjoni ġiet intentata tempestivament fit-tnax (12) ta' Mejju, 1961.

Għalhekk, din il-Qorti tiddeċidi billi tirrevoka s-sentenza fuq imsemmija, u tiċħad l-eċċezzjoni tad-dekadenza sollevata mill-konvenut nomine bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi relativi għal din id-deċiżjoni kontra tiegħu;

U, peress li, kwantu għal meritu, hu deżiderabili li jkun hemm l-opportunita tad-doppju eżami, u peress li, kif ġie deċiż (Collez. Vol. p. 59; App. Sup. Gerada vs. Dr. Caruana, 25 April, 1958 (deċiż in parte) u App. Inf. Spiteri vs.

Gaffarena, 15, Settembru, 1962.) l-każijiet ta' rinviju, im-semmijin fl-art. 231 Kod. Proċ. Ċiv., ma humiex tassativi, — għalhekk tordna li l-proċess jiġi rinvjat lill-ewwel Onorabbli Qorti għat-trattazzjoni ulterjuri.